

M A G Y A R K U R I R.

Indült Bécsből, Kedden, Augustus' 22-dikén, 1826.

Orosz Birodalom.

Az Özszeesküvésben kissebb nagyobb mértékben részesült 's azért megítéltetett, és mult Julius' 25-dikén reggel, részint halállal büntettetett, részint gályára 's Sibiériába küldetett, részint degradáltatott 's köz katonákká tétetett 121 Bűnösök között, 109-tzen katona személyek találtattak 's ezek között is 38-tzan a' Császári Testörző Regementekből valók voltak. Altaljában 13 Obersterek, 9 Oberstlieutenantok, 2 Generálmájorok, 3 Májorok, 22 Kapitányok, 41 Hadnagyok és Zászlótar-tók, és 19 Al-Hadnagyok találtattak köz-tök. A' többek 1-gyen, tudniillik Lu-binsky nevű Nemes emberen kívül, mind Polgári, hasonlóképpen Tisztviselő személyek voltak, úgymint: 1 Stabális Orvos, 3 Státustanátsosok, 1 Kamarás Úr, 6 Aszszessorok, Íródeákok etc. Oda tar-toztak továbbá: 8 Herczegek, 3 Grófok, és 3 Bárok.

Mindjárt az exekúziót követett nap után Jul. 26-dikán (14-dikén) illy Hirde-tést intézett a' Császár az Orosz fegyve-res sergekhez: — „

„Vitéz Orosz sergek! Midőn 1825-ben Decembernek 26-dik (14-dik) és Ja-nuáriusnak 15-dik (3-dik) napjain a' ti hü-séges magatokviselete a' Császári Thrónus körül egy meggyőzhetetlen bástyát formált vala a'-végre, hogy az Isten' templomát a' megszentelenítettéstől és a' Hazát a're-belliónak rettentőségeitől megoltalmazza, ekkor én tudtotokra adtam néktek, hogy

soraitok olly szerentsétlenek volnának, hogy azokban eme' támodásnak és tör-vénytelenségnek néhány követőji találtat-nának titokban. Ti ezeket boszszankodva és elirtódzva kítaszítottatok magatok köz-zül. Ezeknek sorsok eránt kimondotta az Igasság a' maga ítélettételét, 's ez a' meg-érdemlett ítélet már végre is hajtatott, 's az ármádák az őket és az egész Orosz biro-dalmat fenyegető ragadó nyavalyától meg-tisztítódott.

„A' mai napon éppen azon helyen, hol ti hét hónapok előtt véreteket ontot-tatok, 's Fejedelmeteket éltetek' feláldozá-sával védelmeztétek, és éppen azon piatzon, hol az a' vitéz Vezér, kinek emlékezete az Orosz ármádáknál kiolthatatlan marad, Gróf Miloradovitsch, szemeitek előtt esett-el, innepi hálaadó imádságok botsát-tattak-fel a' Mindenhatóhoz, ki ezen Biro-dalmat általotok megmentette, 's azok' lel-keiknek nyugodalmáért, kik a' magok Hi-tekért, Monárkhájokért és Hazájokért el-hullottak, ájtatosságok tartattak.

„Vitéz Orosz katonák! midőn én ben-neteket ezen dolgokról tudósítalak, a' ma-gam és az egész Birodalom' köszönetét in-tézem hozzátok. Örökre tartsátok-meg azon nemes virtusokat, mellyekkel mindenkor megkülömböztettétek magatokat; legyetek istenfélők, hüségesek, vitézek, és fárod-hatatlanok; 's így által fogja látni a' világ, hogy Isten velünk! Költ Petersburgban Julius 26-dikán (14-dikén) — „

Miklós.

Oportóból, Portugalliának második Fő-városából, a' Kommandáns Generális Saldanha-Oliva-Daun nagyon panaszló levelet írt a' Régenséghez Jul. 16-dikán azért, hogy a' Constitúciónak kihirdetése 's az arra való megesküvés, illy sokáig halasztódtak: — „

„A' Don Pedro Dekretomairól és Politikai Intézeteiről való első tudósítás, így szoll a' nevezett Generális, valamint az Oportói lakosokat úgy az itt lévő fegyveres sergeket is legnagyobb örömmel töltötte vala el: hanem az a' környülállás, hogy a' Lisbonai Ujság ezen illy nagyon fontos tárgyakról illy nagyon halgat, hirtelen gyanut gerjesztett az emberek' elméjében; és ha a' Régenség ezen bizontalankodásnak az által véget vetni nem siet, hogy a' Constitúzióra való megesküvést haladék nélkül megparantsólja, úgy mi itt a' tsendességnek fennállásáért kezességet nem vállalhatunk. A' Jul. 12-dikén kihirdettetett Proklamátzió az emberek' bizodalmatlankodásának még nem vett véget, 's azon hírek, mellyek a' Lisbonai fegyveres sergek által elkövetett rendetlenségekről elterjedtek 's ide Oportóba is megérkeztek, a' bizodalmatlankodásnak és gyanakodásnak új nevelésére szolgáltak. Egy szóval itt a' pezsgést tsak az által lehet eltsendesíteni, ha minden bizontalankodásnak vég vettetik.

„Az Oportói lakosoknak békességes Charaktere 's a' fegyveres sergek' fenytéktartása, ezeket — így folytatja szavait az Oportói Kommandáns — még eddig kötelességeiknek és a' mérséklettségnek határai között tartóztatták, 's még a' két utolsó estvéken (Jul. 14-dikén és 15-dikén) nem vetemedtek egyébre, hanem tsak a' magok elragadtatásokat (enthusiasmusokat) nyilatkoztatták ki legnagyobb mérték szerint (nagyon lármás kiáltozással), de a' mellett a' Tisztikarok eránt legnagyobb

tiszteletet, 's legjobb rendtartást bizonyítottak.

„Azonközben nyilván meg kell vallanunk a' Fő Méltóságú Régenség előtt, hogy ha ezen bizontalankodási állapotot így tartani engedi, és ha a' közelébbi posta meghatározott parantsolatot nem fog hozni a' Constitúzióra való megesküvés eránt — úgy lehetetlen leszen a' közönséges tsendességért kezeskednünk (jót állanunk, vagy is felelnünk), és a' dolgoknak illy állapotjokból folyható szomorú következéseket előre felszámlálnunk.“

Oportóban egy Hirdetés jött ki (kár hogy fel nints téve melly napon; az előtt-é, hogy az Oportói Kommandáns a' maga feljebb felhozott levelét Lisbonába a' Régenséghez küldte, vagy azután?), a' melly szerint Portugalliának Tra-los-Montes nevű tartományában, hol 1823-ban a' Contra-levolúzió kezdődött volt, mostanában ismét olly próbák tétettek, mellyek által oda vala a' czélzás, hogy a' falusi nép az új Constitúzió ellen fegyvert fogjon. A' Militzia' Brigadéros Generálisa Madereira és penziós Oberster Silva voltak a' mostani támodásnak fejei, melynek közép pontja Gallitzia széle mellett Chaves nevű városkában vala, hova Saldanha-de-Oliviera-Daun a' maga fő hadi szállását Oportóból Jul. 22-dikén által tette. — Hanem mint ugyan a' feljebb említett Hirdetésben jelentetik, ezen támodás már elnyomattatott, és Brigadéros Madereira, futásra vette a' dolgot.

A' legújabb és legnevezetesebb történetek Lisbonában, a' mellyekről mi Bétsben valamit tegnap, Aug. 21-dikén, már tudhattunk, ezek voltak: — „

„A' Portugalliai Régens Princzasz-
szony Julius' 31-dikén (a' Párisi Csillag
szerént) a' Constitúzióra megesküdt, a'
városban, hintóban ülve, le 's fel járkált,
's estve théátromon volt.

„Ugyan ezen Régens Princz Aszszony
egy Proklamátziót hirdettetett-ki, melly a'
Lisbonai Ujságnak Aug. 1-ső napján költ
darabjában találtatik, 's a' melyben azt
a' Nyilatkoztatást teszi ő Királyi Herczeg-
aszszonysága, hogy ő addig míg testverének
Pedró Császárnak léánya, Mária-da-Glo-
ria (II-dik Mária Királyné) a' Nagyobbide-
jüségét el nem éri, az Országlószéknek
Feje fog maradni.

„Ugyan a' Lisbonai Udvari Ujságnak
Aug. 3-dikán költ darabja szerént, a' Ré-
genség az eddig volt Ministerek' helyébe
mind újakat nevezett-ki, úgy mint: A l-
meida urat, külső dolgokra — Trigo s o
urat belső dolgokra — Saldanna-de-Oli-
viera - D a u n urat, hadi dolgokra — Bá-
ró Sobrali-Braamkamp urat, finántziára
ügyelő Ministerré.

Nagy Britannia.

E' napokban azt írták vala némelly
idegen Ujságlevelek, hogy Stuart Ká-
roly úr, a' ki Brasiliában rend kívül va-
ló Anglus Követ lévén, a' most Portuga-
liában folyó dolgokról Rió-de-Janéreóban
készült Aktákat t. i. a' Császárnak a' L e-
m o n d á s r o l , a' Constitutzióról, 's
egyéb Országos Intézetekről szolló Dekre-
tomait Lisbonába hozta, onnét a' napok-
ban Londonba vissza hívatott 's oda
el is útozott volna. Hogy ez tsak hír, és
nem valóság volt, meg tetszik abból,
hogy Stuart Károly úrtól néhány rend-
béli Tisztitudósítások érkeztek-meg Lisbo-
nából Londonba, a' Jul. 30-dikáig kijött
Lisbonai Udvari Ujságokkal együtt. Ezen
Ujságokban találtatott egyebek közt a'
P r o g r a m m a (a' Constitúziót illető Meg-

hívás), mellyet az Országlószék a' Portu-
gallusokhoz intézett, 's a' melly által őket
31-dikre özsze hívta; továbbá egy Jelen-
tés mellyet a' Belső Minister a' Portuga-
liai városoknak Szenétusaikhoz intézett,
midőn a' Constitúziót kihirdetés végett
hozzájok elküldötte. Hasonlóképpen ugyan
ezen Akták között találtatott egy Jelentés
a' Lisbonában lévő Idegen Ministerekhez
a' külső dolgokra ügyelő Portugallus Mi-
nistertől, az eránt, hogy mind azokat a'
Portugallus Követeket, a' mellyek az ő
Udvaraikhoz küldettelve vagynak tudósít-
tsák, hogy azon Országokban találtató
Portugallus embereket a' Portugalliai új
Constitúzióra eskessék-meg. Megküldötte
továbbá Stuárt úr a' Regens Princzasz-
szonynak is egy levelét, mellyet ez a' test-
véréhez Infáns Don Miguelhez a' Por-
tugalliában most folyó dolgokra nézve,
mostanság Bétsbe küldött. — Ugyan ak-
kor sok Regementeknek Oberstereiktől va-
ló Jelentések is érkeztek-meg Londonba,
mellyekben ezek a' magok Regementjeik-
hez tesznek jóvallatokat a' dolgoknak új
rende eránt való engedelmességre nézve.
— Mind ezeket az Aktákat, mint külső
dolgokra ügyelő Ministerhez Canning
úrhoz küldötte Stuárt úr.

A' T á g u s vize torkába Jul. 26-kán
megérkezett Londonból a' Glasgow ne-
vű Anglus Linea hajó, hanem 29-dik-
ben már ismét elevezett vala onnét. De
más négy Linea hajók, az Océán, a' Gé-
nua, az Albion, és a' Diamond, a' hoz-
zájuk tartozó apróbbakkal, tovább is ott
maradtak.

Török Birodalom.

A' Törökök és Görögök között folyó
hadakozásról nagyon keveset írnak egy
darab időtől fogva, kivált az óta, hogy
a' Jantsárok tellyesen magokra vonták a'
Török Országlószék' figyelmit.

Ibrahim Basa sokáig Moréának déli részén tartózkodott minden módokat elkövetvén, hogy az ott lakó Mainóta nemzetet részint ketsegtetés részint fegyver' ereje által a' maga részére hajthassa. Volt is híre, sőt ezelőtt két hetekkel mi is írtuk, hogy célját meglehetősen elérte volna: de az újabb tudósítások nem így beszélnek. Igaz, hogy a' Mainóták eleintén mutattak valami kevés hajlandóságot arra, hogy magokat hozzá tsatólják: hanem mikor arra került a' dolog, hogy az Ibrahim kívánsága szerént fegyvereiket le kellett volna tenniük, egyszerre ismét megváltoztatták gondolatjokat 's a' hegyek közzé a' magok bátorságos tanyáikra vonták-el magokat, mellyet Ibrahim látván ismét félbe szakasztotta a' vélek való bajlódást 's oda hagyván őket vissza sietett onnét a' Fél-sziget' belső részeire.

Reschid, a' Seraskier, ezen idő közben Livadiánál tartózkodott, vagy inkább most erre majd amarra tett holmi részenként való fordulásokat. Úgy látszik, hogy fő célzása Athéne felé lett volna, hova, mint mondják, 8—10 ezer emberrel végre meg is érkezett, Görög vezér Gura pedig ekkor Akropolisba, Athéne' erős fellegrvárába vonta-fel sergeivel magát. Karaiskaki ugyan ezen vidékekről, minekutánna a' Seráskiert illy nagy számú sereggel oda nyomulni szemlélte volna, Nápoli-di-Romániába vette útját 's a' Messolongiak' maradványserge által, melly most hasonlóképpen Nápoliban tanyázik, oda nagy örömmel befogadtatott.

A' Kapudán Basa is mozogni kezdett ismét a' hosszas halgatás után. Ő ezen idő alatt mind Konstánczinápolynál tartózkodott. Kétség kívül hajójit rakta újabb hadi készülétekkel, 's az is meglehet más felől, hogy a' Jantsárok' dolgának kimenetelét várta. Sergének egy részét ugyan, a' Kapudán-Bei vezérlése alatt

már még Julius 4-dikén kiküldötte a' Dardanelláktól az Archipelagusra, de e' tsak egy, 25 hajókból álló Osztály volt: maga a' Kapudán-Basa még ekkor megmaradt a' Konstánczinápolyi tengeren sergének nagyobb részével, a' mellyet 33 hajókra számlálnak: hanem az ólta már ő is kivezett 's a' Dardanellákközzül 's Mytilene felé látszott evezését erányozni. Az előbbeni Török hajós tsapat egyenesen Kandia szigete felé tartott, hol mint gondolták, az addig Modonnál tartózkodott Egyiptomi hajós serget akarta magához várni, hogy azzal magát egyesítvén, további munkájának folytatásához fogjon.

A' Görögök' tengeri serge ezen utóbbi időkbén nagyobbára egészszen özsze-tsatolódva állott Hydránál. Korfuban valami hajósok beszéltek Jul. 31-kén, hogy valamelyik Török hajós Osztály már megérkezett 's ki is kötött volna Modonhoz 4000 katonákkal; hanem ez tsak hajós hír.

Lord Cochranéről semmi bizonyost nem lehet tudni, 's éppen ezért is írnak felőlle ennyi féle, minden nap' más-más, bizontalanságot.

(Ankonában olly hír terjedt-el egy Anglus hajónak odaérkezése után, hogy Lord Cochrané tsakugyan megtette volna már a' maga első győzedelmes tsapását és pedig Navarinnál az Egyiptomi hajós sergen. A' hírnek megvalóságosodását nagy figyelemmel várják mindenek; mi is; gyanithatóképpen Olvasó-jink is. — Kár; hogy ez is tsak hajós hír. A' többi a' jövő postán következik. Talám akkor ezen Lordrol is többet írhatunk).

Újabb Tudósítások.

Portugallia. — A' Párisi Kurír következő módon karakterizálja a' Portugalliai új Ministereket: — „

Almeida úr tagja volt a Cortesek nevezete alatt esmeretes Nemzeti Gyűlésnek; Párisban nagyon esmeretes a maga Constitúziós gondolkodása módjáról 's tudományos munkáiról; a Philomatikus Társaság Memoárjaiban nagyon jeles munkát adott-ki egy Hazafi-barátjának a híres Fűvésznak Correa Serrának életéről. Almeida urat 22-dikben, a Revolúziónak elenyészése előtt, Bétsi Követnek szánta vala el az Országlószék.

Saldanha-de-Oliveira-Daun úr, az eddig volt Oportói Kommandáns 's mostani Hadi Minister, a nevezetes Marquis Pombálnak egy Unokája, mindenkor erős Karakterű embernek mutatta lenni magát.

„Trigoso úr a Belső Minister Koimbrai Professor volt; azon sok nagy tudományú emberek között, kikkel a Cortesek gyűlése ditsekedhetett, ezt a Trigoso urat tartották legtudósabb embernek.

„Braamkamp úr a Finánczai Minister is a Cortesek tagja volt (annak idejében); ő a leggazdagabb emberek közé tartozik Portugalliában. Párisban lakván Gróf Narbonne Lajosnak egy Unokahugát vette feleségül. Mindenkor hajlandósággal viseltetett a Constitúciós Országlás eránt.“

Az előbbeni Ministerek közzül tsak az egy Barradás hagyatott-meg az új Ministériumban.

A Párisi Ujságok szerént Ferreira Borges, hasonlóképpen a Cortesek gyűlésének egyik Ex-tagja, és Karvalho úr, ugyan a Cortesek ideje béli Igasság Ministere, kik a Revolúziónak elmulásától fogva, mint számkivettettek, Párisban laktak, már most haladek nélkül útnak indulnak hazájokba. London felé veszik útjokat.

A Párisi Csillag szerént tsakugyan igaz, hogy Stuárt Károly úrhoz parancsolat érkezett Augustus 2-dikán London-

ból, hogy vegye útját oda; 8-dikban indult-el Lisbonából, mint mondják.

A Portugalliai nyughatatlankodóknak mozgásairól e-képpen írt ugyan ezen Párisi Csillag Aug. 13-dikán: — „

„Tra-los-Montes tartományában nyughatatlankodás ütött-ki. Braganzában a 24-dik Gyalog Regimentből 200 emberek, Brigadéros Mont-Alegrének vezérlése alatt általmentek Spanyol országba. Chavesben és Alemtejo tartományában is hasonló mozgások fordultak elő. Augustus 2-dikán a Constitúzióra való esküvés' alkalmatosságával az Estremozban kvártélyozó 17-dik Regiment rebellálván, fegyveresen, kassájával, mu'sika bándájával 's tisztjeivel együtt, Brigadéros Magesse által vezéreltetve, elment Spanyol országba. Ugyan oda mentek által Villa-Viciosából is 180 emberek a 2-dik Lovas Regimentből. Így akart tselekedni Chavesben is egy Agyuzó Brigáda, de rajta vesztette, mert más fegyveres csapatok rárohantak 's meglepven össze vagdalták.“

A Spanyol Országba általment Portugallus csapatokat befogadták ugyan oda, de fegyvereiket letétették vélek.

Az Oportói Ujság jelenti Jul. 24-dikén, hogy ő, minden hazug híreknek eltávoztatására nézve meg légyen hatalmaztatva, hogy a következő tudósítást, melyet Generális Oliveira-Daun a maga főhadi szállásáról Chavesből Jul. 22-dikén küldött Tra-los-Montes tartományának Kormányozójához Correa Mellóhoz, kihirdethesse, mint következő: — Excelentziás Úr! Hogy bizonyos Személyeknek, kik, ámbár Royálistáknak nevezik is magokat, de mint tsendességháborítók, jólesmerteknek, mesterkedéseik semmivé téssenek, 's az ők' czélzása, melly abban áll, hogy némelly városokat és falukat fel-lázasztván ezeknek segedelmével a Con-

stitútzóra való megesküvésnek ellene áll-
janak: erre nézve én hamari és hathatós
eszközöket vettem elé, 's a' nyughatatlan-
kodókat már nagyobbára elfogdostattam,
mikor a' mult éjjel éppen özsze akartak
gyülekezni. Mint hogy éjszakának idején
és lárma nélkül történt minden, a' tse-
desség tellyességgel meg nem zavartat-
hatott."

Ugyan az Oportói Ujság közli, mint
utó-írást, hogy a' felingereltetett nép ka-
szákkal, rudakkal, dorongokkal, 's kara-
bélyokkal volt felfegyverkezve, hanem ka-
tonaságot látván közelíteni, tüstént elhány-
ta fegyvereit, 's annyira futott, a' mennyi-
re csak szemeivel látott. Táborig kiáltásaik
ezek voltak a' támadóknak: „Éljen Spa-
nyol Ország! Ő adjon nekünk határtalan
„hatalmú Királyt! Halál az Anglusok-
„nak, a' Constitúziósoknak, 's mind azok-
„nak, kik a' Constitúzióra megesküsz-
„nek!"

B é c s.

Ferentz Károly Cs. K. Fő Her-
czeg és Hitvese Sofia Cs. K. Fő Herczeg-
aszszony e' hónapnak 17-dikén elútoztak
innét Persenbeugba, hol mostanában
Császár és Császárné Ő Felsegek a' nyári
napokat töltik.

Magyar Ország.

Az utóbb leadatott Felseges Resolu-
ciónak foglalata felett e' hónapnak 15-
kéig naponként kerületi ülések tartatván,
16-dikban már Diktatúrára botsáttatott va-
la az Izenet' jóvallatja, 's 17-dikben,
ugyan kerületi ülésben, további vizsgálat
alá vétetett.

E r d é l y.

Fogaras, Augustus 8 dik napján 1826.

Az idő járása az egész esztendőben
rendkívül szomorú volt, de nevezetesen
a' miolta Szénát kezdtünk tsinálni, az
ólta, olly essözések járnak folyvást tsak
nem minden nap, hogy Szénánk részsze-
rént el rothadott, részszerént a' sebes vi-
zek áradása el sodrotta, vagy eliszapolta,
's a' mit egybe gyűjthettünk is mind olly
fekete, hogy abból is inkább lehet mar-
háinknak elpusztulását, mint épüléseket
reménleni. — 'S már most a' Gabona ta-
karodással sem tudunk boldogulni, mely-
nek nagyobb része még aratatlan, 's a'
le aratott rész is meg kezdett kelni, és
így az élethez való reménységünk is az
idő mostohaságának lesz áldozatja, mert
a' mi még aratatlan, az a' sok esső miatt
már egészen megfeketedett, és a' szeme is
nagyobbára el hullott, 's a' le aratott rész
pedig egybe kel és rothad. — Némely
hellységeket pedig a' Jég is nagyon meg
károsított, melly szerentsétlen Idő járása
sok menkő hullásokkal is volt egybe köt-
tetve, nevezetesen itt Fogarasban Illyés
Próféta napján dél után 4 óra felé a' Mél-
tóságos emeritus Fő Kapitány Bisztrai Jó-
'sef Úr lakó Házának egyik Kéménye tete-
jin tsapot-be egy koborló-menykő 's a' ké-
ményen való lementiben az épület drága
fedelét is megszagatta, a' szobákban ér-
kezve pedig a' kájhát és ablakokat egybe
rontván a' pintzébe el oszlott, 's ugyan
azon minutában tsak ugyan a' tisztelt Mél-
tóságos Úr szomszédságában lakó Proces-
sualis Szolgabíró Kapotsányi P. János Úr-
nak is a' Háza kéményén tsapot-bé, a' hol
egy Leányzót a' szele el ejtett, de annak
sem lett semmi baja, 's azzal minden kár
nélkül el enyészett, a' rémülésbe borult
lakosok közül.